PRAKTISCHE LEKTION

Lidhëzat und, aber, oder dhe denn - Konjunktionen

Lektionskategorie: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni katër lidhëzat bashkërenditëse që nuk e ndryshojnë rendin e fjalëve, dallimin midis aber dhe sondern, si dhe krahasimin me lidhëzat nënrenditëse.

Lidhëzat und, aber, oder dhe denn - Konjunktionen

Përmbledhje e mësimit

Lidhëzat **und, aber, oder, denn** dhe **sondern** quhen bashkërenditëse. Veçoria e tyre kryesore është se ato **nuk e ndryshojnë rendin e fjalëve**: fjalia pas tyre ndërtohet njësoj si një fjali kryesore e pavarur. Ato zënë të ashtuquajturin «vendi zero».

Çfarë do të mësoni?

- Kuptimin e pesë lidhëzave bashkërenditëse.
- Pse rendi i fjalëve nuk ndryshon.
- Dallimin midis *aber* dhe *sondern*.
- Krahasimin me lidhëzat që e dërgojnë foljen në fund.

Pesë lidhëzat

Lidhëza	Kuptimi	Shembull	Shqip
und	shtim	*Ich lerne und ich arbeite.*	Mësoj dhe punoj.
aber	kundërshtim	*Ich bin müde, aber ich komme.*	Jam i lodhur, por vij.
oder	zgjedhje	*Trinkst du Tee oder Kaffee?*	Pi çaj apo kafe?
denn	shkak	*Ich bleibe, denn ich bin krank.*	Rri, sepse jam i sëmurë.
sondern	kundërshtim pas mohimi	*Nicht heute, sondern morgen.*	Jo sot, por nesër.

Vendi zero

Lidhëza nuk numërohet si gjymtyrë. Prandaj folja mbetet në vendin e dytë të fjalisë së vet:

Lidhëza	Vendi 1	Vendi 2	Pjesa tjetër
und	ich	**arbeite**	in Berlin.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Lidhëza	Vendi 1	Vendi 2	Pjesa tjetër
aber	er	**kommt**	später.
denn	ich	**bin**	müde.

aber apo sondern?

Lidhëza	Kushti	Shembull
aber	pas fjalie pohore ose mohore	*Das Auto ist alt, **aber** gut.*
sondern	vetëm pas mohimi, kur jepet alternativa	*Das ist nicht mein Auto, **sondern** sein Auto.*

Kujdes: *sondern* përdoret vetëm kur fjalia e parë është mohore *dhe* e dyta e zëvendëson atë që u mohua. Nëse thjesht shtoni një kundërshtim, përdorni *aber*.

Krahasimi me lidhëzat nënrenditëse

Lloji	Lidhëzat	Folja	Shembull
Bashkërenditëse	und, aber, oder, denn, sondern	vendi i dytë	*..., denn ich **bin** müde.*
Nënrenditëse	weil, dass, wenn, als, obwohl, damit	në fund	*..., weil ich müde **bin**.*

Presja

- Para **aber**, **denn** dhe **sondern** vihet gjithmonë presje.
- Para **und** dhe **oder** presja zakonisht nuk vihet kur bashkohen dy fjali të shkurtra me të njëjtën kryefjalë.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Ich möchte kommen, aber ich habe keine Zeit.

Shqip: Do të doja të vija, por nuk kam kohë.

Gjermanisht: Wir bleiben zu Hause, denn das Wetter ist schlecht.

Shqip: Rrimë në shtëpi, sepse moti është i keq.

Gjermanisht: Er wohnt nicht in Wien, sondern in Graz.

Shqip: Ai nuk banon në Vjenë, por në Grac.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
..., denn ich müde bin.	**..., denn ich bin müde.**	*denn* nuk e lëviz foljen
Nicht heute, aber morgen.	**..., sondern morgen.**	pas mohimi vjen *sondern*
..., aber ich komme nicht kann.	**..., aber ich kann nicht kommen.**	rend normal fjalie kryesore

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
ngatërrimi *denn* me *weil*	zgjidhni sipas rendit që dëshironi	kuptimi është i njëjtë, sintaksa jo

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja i ka të njëjtat lidhëza bashkërenditëse — *dhe, por, ose, sepse* — dhe as ajo nuk e ndryshon rendin pas tyre. Prandaj ky grup është **më i lehti** për folësit e shqipes. Vështirësia lind vetëm kur ngatërrohen me lidhëzat nënrenditëse, të cilat e dërgojnë foljen në fund.

Përmbledhje e shkurtër

- und, aber, oder, denn, sondern → rendi nuk ndryshon.
- Ato zënë vendin zero.
- *sondern* vetëm pas mohimi.
- Krahaso: *denn* (rend normal) dhe *weil* (folja në fund).

Këshilla praktike për ushtrime

1. Shkruani të njëjtën ide dy herë: një herë me *denn*, një herë me *weil*.
2. Ushtroni *sondern* me çifte mohim–pohim.
3. Bashkoni fjali të shkurtra në një tekst të rrjedhshëm me katër lidhëzat.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.